

Condiții generale de transport și servicii ce stau la baza activității societăților de expediții

Articolul 1 – Preambul

1.1 Prezentele condiții generale de transport și servicii ce stau la baza activității societăților de expediții constituie norme standard care se aplică la executarea transporturilor și serviciilor accesorii de către societățile de expediții. Acestea cuprind prevederi valabile pentru toate modurile de transport și servicii accesorii (rutier, aerian, feroviar, maritim, naval, multimodal, servicii logistice, vamale etc).

1.2 Prevederile contractului de expediție sau comanda urmată de executare se consideră completate cu prevederile prezentelor condiții generale, care fac parte integrantă din acestea. Părțile sunt libere să convină expres în contractele încheiate și alte clauze decât cele prevăzute în prezentele condiții generale.

1.3 Condițiile generale de transport și servicii ce stau la baza activității societăților de expediții membre ale Uniunii Societăților de Expediții din România se vor numi în continuare, prescurtat: „Condiții generale”.

1.4 Uniunea Societăților de Expediții din România se va numi în continuare, prescurtat: „USER”.

1.5 Fédération Internationale des Associations de Transitaires et Assimilés - Federația Internațională a Asociațiilor de Expeditori de Mărfuri se va numi în continuare, prescurtat: „FIATA”.

1.6 Aceste norme transpun o serie de acte normative naționale și internaționale care reglementează activitatea de expediții, cum ar fi:

- Codul civil român;
- Ordonanța Guvernului nr. 27/2011 privind transporturile rutiere, cu modificările ulterioare;
- Convenția referitoare la contractul de transport internațional de mărfuri pe șosele (CMR) – adoptată la Geneva în 1956, la care România a aderat prin Decretul nr. 451/1972;
- Convenția privind transportul feroviar internațional (COTIF) – adoptată la Berna la 9 mai 1980, ratificată de România prin Decretul nr. 100/1983;
- Regulile de la Haga - Convenția internațională pentru unificarea unor norme de drept privind conosamentul - încheiată la Bruxelles în 1924, la care România a devenit parte în 1937;
- Protocolul de la Bruxelles, din 1968, care a modificat Regulile de la Haga, cunoscut sub denumirea de „Regulile de la Haga-Visby”;
- Convenția de la Montreal - Convenția pentru unificarea anumitor reguli referitoare la transportul aerian internațional - adoptată la Montreal la 28 mai 1999, ratificată de România prin Ordonanța Guvernului nr.107/2000, aprobată prin Legea nr. 14/2001;

- Acordul european referitor la transportul rutier internațional al mărfurilor periculoase (ADR) - încheiat la Geneva la 30 septembrie 1957, la care România a aderat prin Legea nr. 31 din 18 mai 1994;
- Regulile model ale FIATA pentru serviciile de expediții de marfă (FIATA Model Rules for Freight Forwarding Services);
- Documentele FIATA.

Articolul 2 – Definiții

2.1 „Societate de expediții = expeditor (Freight Forwarder)” înseamnă compania care încheie cu un client un contract de transport și/sau servicii accesorii.

2.2 „Servicii/operațiuni accesorii” înseamnă comisionariat vamal, depozitare, manipulare, ambalare, distribuție a mărfurilor, încheierea unor polițe de asigurare Cargo „all risks” în numele și la solicitarea clientului, colectarea unor documente referitoare la marfă și/sau altele asemenea.

2.3 „Client” poate fi expeditorul (shipper sau consignor), destinatarul (consignee sau receiver) sau proprietarul mărfurilor (owner) și înseamnă orice persoană fizică sau juridică care încheie cu societatea de expediții un contract de transport și/sau servicii accesorii acestuia și care face dovada că poate dispune în privința transporturilor mărfurilor.

2.4 „Expeditor (shipper sau consignor) înseamnă persoana care predă mărfurile societății de expediții pentru efectuarea transportului și/sau serviciilor accesorii acestuia.

2.5 „Destinatar (consignee)” înseamnă persoana îndreptățită să primească bunurile de la societatea de expediții și/sau agentul acesteia.

2.6 „Transportator = cărauș” înseamnă orice persoană fizică sau juridică, parte într-un contract de transport, care realizează transportul mărfurilor cu mijloace de transport proprii sau asupra cărora are drept de utilizare.

2.7 „Mărfuri” înseamnă orice bunuri corporale mobile, inclusiv animale vii, precum și/sau containere, paleți și/sau articole similare de transport și/sau ambalare, remise societății de expediții pentru a fi transportate.

2.8 „Mărfuri periculoase” înseamnă mărfurile care sunt clasificate în convențiile/regulamentele de specialitate (ADR, RID, IMDG, IATA DGR) ca fiind periculoase (inflamabile, radioactive, nocive, cu caracter vătămător).

2.9 „DST (SDR) - Drepturi Speciale de Tragere (Special Drawing Rights)” înseamnă un instrument monetar al Fondului Monetar Internațional, cu rol de unitate de cont și de rezervă, utilizat frecvent ca etalon monetar odată cu restrângerea rolului aurului ca unitate de referință.

Articolul 3 – Contractul de expediție

3.1 Contractul de expediție este un contract prin care societatea de expediții se obligă să încheie, în nume propriu și în contul clientului, un contract de transport și/sau să îndeplinească operațiunile accesorii.

3.2 Societatea de expediții care ia asupra sa obligația executării transportului, cu mijloace proprii sau ale altuia, în tot sau în parte, are drepturile și obligațiile transportatorului.

3.3 În contractul de expediție se prevăd clauze atât cu privire la transportul propriu-zis, cât și la serviciile accesorii transportului.

3.4 Comanda de transport confirmată de societatea de expediții se consideră contract încheiat, așa cum este prevăzut la pct. 3.1.

3.5 USER poate pune la dispoziția membrilor săi, la cerere, contracte-cadru de expediții.

3.6 Contractul de expediții se completează cu Condițiile generale de transport și servicii ce stau la baza activității societăților de expediții, așa cum este prevăzut la pct.1.2.

3.7 Societățile de expediții care încheie contracte de intermediere sau de agenți, potrivit Codului civil, vor urma normele prevăzute de acesta.

Articolul 4 – Comunicarea societății de expediții cu clientul

4.1 Societatea de expediții poate comunica cu clientul sau cu persoana desemnată pentru comunicare de către client, într-o formă verbală sau scrisă, utilizând toate mijloacele de comunicare care sunt la dispoziția sa. În cazul în care clientul nu comunică societății de expediții orice schimbare de adresă sau alte informații referitoare la sine, se va considera că aceasta și-a comunicat mesajul către client în mod corect, dacă l-a transmis folosind adresa sau alte informații care i-au fost disponibile în acel moment.

4.2 Clientul va notifica imediat societății de expediții orice modificare a informațiilor care sunt relevante în orice mod pentru executarea corectă a expedierii de mărfuri. În caz contrar, clientul va suporta toate consecințele unei astfel de omisiuni.

4.3 Societatea de expediții are dreptul de a utiliza tehnologia modernă în executarea activităților sale, inclusiv dispozitive care permit executarea expedierii de mărfuri fără completarea și emiterea de documente de transport și alte documente într-o formă fizică.

Articolul 5 – Obligațiile societății de expediții

5.1 Societatea de expediții va depune diligențele necesare pentru organizarea și/sau executarea transportului și efectuarea serviciilor accesorii, potrivit instrucțiunilor clientului, astfel cum au fost convenite, precum și pentru protejarea intereselor clientului pe tot parcursul prestării activităților.

5.2 Societatea de expediții trebuie să fie organizată și să dispună de mijloacele necesare executării misiunii sale.

5.3 Dacă nu s-a convenit altfel, societatea de expediții are dreptul să aleagă în mod liber subcontractantii, precum și modurile de transport și mijloacele folosite. Persoanele intermediare sau subcontractanții la care recurge societatea de expediții pentru executarea obligațiilor sale sunt considerate acceptate de client, dacă acesta nu a exprimat vreo opoziție înaintea începerii executării transportului.

5.4 Societatea de expediții va presta serviciile în conformitate cu instrucțiunile clientului și după cum s-a convenit de comun acord cu acesta. Dacă respectivele instrucțiuni sunt incorecte sau incomplete sau nu sunt conforme cu contractul, societatea de expediții poate, pe riscul și pe cheltuiala clientului, să acționeze după cum consideră de cuviință, în interesul clientului.

5.5 Societatea de expediții are ca obligație consilierea privind doar activitatea de transport și/sau serviciile accesorii, fără aspecte care țin de mărfuri în relația cu diferite autorități (licențe import/export, autorizări, dublă utilizare etc).

5.6 Societatea de expediții are obligația să plătească facturile în cadrul termenelor stabilite prin contracte cu subcontractantii săi.

Articolul 6 – Obligațiile clientului

6.1 Clientul garantează societății de expediții, în momentul în care bunurile au fost preluate de către aceasta, exactitatea privind toate detaliile legate de natura generală a mărfurilor, mărcile, numărul, greutatea, volumul și cantitatea și, dacă este cazul, caracterul periculos al mărfurilor, astfel cum au fost furnizate de acesta sau în numele său.

6.2 Clientul este responsabil pentru modul de întocmire, corectitudinea și aparența de legalitate a documentelor pe care la pune la dispoziția societății de expediții, cum ar fi, dar fără a se limita la facturile comerciale, listele specifice etc.

6.3 Clientul este obligat să transmită în scris societății de expediții instrucțiuni precise dacă solicită condiții speciale de transport al mărfii. Instrucțiunile sunt supuse acceptului societății de expediții. Totuși, acestea se consideră acceptate dacă, după primirea acestora de către societatea de expediții, s-a trecut la executare. Sarcina probei privind instrucțiunile speciale date societății de expediții incumbă clientului.

6.4 Clientul va fi răspunzător față de societatea de expediții și o va despăgubi pentru toate costurile, cheltuielile și taxele oficiale aferente tuturor daunelor, ca urmare a informațiilor sau instrucțiunilor incorecte, incomplete sau furnizate cu întârziere de către client, sau a predării de către client sau de orice persoană care acționează în numele său, către societatea de expediții sau către orice altă persoană față de care societatea de expediții poate fi răspunzătoare, a unor mărfuri care au cauzat decesul sau vătămarea corporală a oricărei persoane, deteriorarea proprietății și a mediului sau orice altă pierdere.

6.5 Clientul trebuie să predea mărfurile ambalate, marcate, etichetate, astfel încât să reziste operațiunilor de transport și/sau celor accesorii și să poată fi livrate destinatarului potrivit contractului.

6.6 În cazul constatării la destinație de pierderi, avarii sau orice pagube produse mărfii, inclusiv cele produse de întârzierea transporturilor, atunci când s-a convenit efectuarea transportului într-un anumit timp, destinatarul sau cei care receptionează marfa au obligația să procedeze la constatarea daunelor și la îndeplinirea formalităților ce se impun, inclusiv la formularea de rezerve legale față de transportator, precum și să ia alte măsuri care să asigure conservarea dreptului la reclamații și acțiuni în vederea recuperării daunelor, în termenii regulamentelor internaționale de transport.

6.7 În caz de refuz al mărfii de către destinatar sau în caz de absență a acestuia, indiferent de motiv, clientul este obligat să suporte prețul transportului, al serviciilor accesorii, precum și al cheltuielilor suplimentare, efectuate sau angajate de societatea de expediții până la finalizarea transportului.

6.8 În cazul în care societatea de expediții angajează în contul clientului operațiuni vamale, clientul este cel care garantează comisionarului vamal plata datoriei vamale și/sau amenzilor ce s-ar datora, determinate de furnizarea unor instrucțiuni sau documente eronate.

6.9 În eventualitatea în care societatea de expediții, în cazul unor circumstanțe neprevăzute, acționează în interesul clientului, costurile și taxele suplimentare vor fi suportate de client.

6.10 Clientul va informa societatea de expediții cu privire la o eventuală cesionare de drepturi și obligații rezultate din contractul de expediții către un terț.

6.11 Dacă clientul anulează comanda sau se retrage din contract înainte de începerea executării transportului, iar societatea de expediții a angajat deja cheltuieli pentru organizare (ex.închiriere macara, dislocare camioane etc), acesta trebuie să despăgubească societatea de expediții pentru cheltuielile suportate.

6.12 Anularea comenzii sau renunțarea la transport se pot efectua de către client până la data la care destinatarul și-a manifestat voința de a-și valorifica drepturile ce rezultă pentru el din contractul de transport sau de îndată ce expeditorul a predat destinatarului duplicatul de pe documentul de transport. În acest caz, clientul trebuie să despăgubească societatea de expediții pentru cheltuielile angajate pentru executarea contractului, fiind obligat să acopere integral prejudiciul pricinuit prin anularea comenzii sau renunțarea la transport.

Articolul 7 – Obligațiile subcontractantului

7.1 Subcontractanții societăților de expediții sunt, de regulă, operatorii de transport (rutier, aerian, feroviar, maritim, fluvial), în sensul definiției de la pct. 2.6.

7.2 Subcontractanții au obligația deținerii licențelor, autorizațiilor valabile stabilite prin lege pentru modul de transport respectiv și să le prezinte societății de expediții la solicitarea acesteia.

7.3 Subcontractanții trebuie să posede polițe de asigurare de răspundere a operatorului de transport.

7.4 Subcontractanții trebuie să respecte clauzele din contractele încheiate cu societatea de expediții, precum și clauzele din contractele încheiate de societatea de expediții cu clienții săi, dacă acele clauze le-au fost comunicate.

Articolul 8 – Răspunderea societății de expediții

8.1 Societatea de expediții este răspunzătoare pentru situațiile în care nu exercită diligența cuvenită și nu ia măsurile corespunzătoare în prestarea serviciilor convenite prin contract, caz în care aceasta va despăgubi clientul pentru pierderea sau deteriorarea mărfurilor, precum și pentru pierderile financiare directe rezultate din o astfel de nerespectare a obligației de diligență. Despăgubirile vor fi sub rezerva prevederilor de la Articolul 9.

8.2 Răspunderea societății de expediții pentru pierderea totală sau parțială, sau pentru deteriorarea sau alterarea mărfurilor acoperă perioada de la momentul în care aceasta a preluat mărfurile în sarcina sa pentru a le transporta până la momentul livrării acestora.

8.3 Societatea de expediții nu este răspunzătoare pentru acțiunile sau omisiunile terților, cum ar fi, fără a se limita însă la transportatori, operatori de depozitare, docheri, comisionari vamali și orice alți subcontractanți, decât în situația când societatea de expediții nu și-a dus la îndeplinire obligația de diligență în selectarea, instruirea sau supervizarea respectivilor terți. În acest ultim caz, răspunderea societății de expediții nu poate depăși limitele răspunderii terților.

8.4 Dacă un termen de executare a transportului nu a fost cerut expres de client și acceptat de societatea de expediții, aceasta nu garantează o dată determinată de sosire la destinație și nu datorează nicio despăgubire pentru întârzierea transportului.

8.5 În cazul în care mărfurile nu au fost livrate în termen de nouăzeci de zile consecutive începând de la data convenită a livrării sau, în absența unui acord privind termenul de livrare, începând de la o dată care ar fi rezonabilă pentru o societate de expediții să livreze marfa în

circumstanțele transportului respectiv, clientul poate, în absența unor dovezi contrare, să trateze bunurile ca pierdute.

Articolul 9 – Excluderi, exonerari și limitele răspunderii societății de expediții

9.1 Dacă răspunderea societății de expediții este angajată pentru deteriorarea sau pierderea mărfii, ca urmare a culpei proprii, cuantumul despăgubirilor datorate se stabilește în raport cu valoarea normală a mărfii din momentul luării ei în primire pentru transport. Valoarea mărfii va fi documentată de către reclamant prin factura de achiziție sau prin alte probe care să ateste această valoare de la momentul primirii mărfii de către societatea de expediții.

9.2 Totuși, în cazurile în care răspunderea societății de expediții este angajată în condițiile pct. 9.1, aceasta este strict limitată, neputând depăși:

a) pentru activitatea de transport, pentru pagubele provocate mărfii, din pierderi sau avarii și pentru toate consecințele care ar putea decurge din acestea:

a.1) transport rutier intern : echivalentul în lei a 2,5 USD/kg greutate brută marfă lipsă sau avariata;

a.2) transport rutier internațional : 8,33 DST/kg greutate brută marfă lipsă sau avariata;

a.3) transport feroviar :

a.3.1) pentru traficul internațional : 17 DST/kg greutate brută marfă lipsă;

a.3.2) pentru traficul local din România : 70 lei/kg greutate brută marfă lipsă;

a.4) transport aerian : 17 DST/kg greutate brută marfă lipsă sau avariata;

a.5) transport maritim : 666,67 DST/pachet sau unitate sau 2 DST/kg greutate brută marfă lipsă sau avariata, oricare dintre acestea este mai mare.

b) pentru activitatea de depozitare, pentru pagubele provocate mărfii, din pierderi sau avarii și pentru toate consecințele care ar putea decurge din acestea: echivalentul în lei a 2,5 USD/kg greutate brută marfă lipsă sau avariata;

c) pentru toate celelalte pagube, inclusiv cele decurgând din întârzierea livrării, când este cazul, răspunderea sa este limitată la prețul transportului mărfii.

9.3 Dacă valoarea mărfii excede limitele răspunderii societății de expediții, clientul este liber să aleagă una din următoarele măsuri:

a) să suporte, în caz de daune, riscul rezultat din diferența dintre răspunderea societății de expediții și valoarea mărfii;

b) să facă, la încheierea contractului, o declarație de valoare a mărfii care, dacă va fi acceptată de societatea de expediții, va ridica limita răspunderii acesteia până la valoarea declarată; în asemenea situații se vor datora diferențele de preț corespunzătoare. Declarația interesului special este o clauză expresă;

c) să dea instrucțiuni societății de expediții pentru încheierea în contul său a unei asigurări care să acopere total sau parțial riscul, indicând riscul și valoarea asigurată. Aceste instrucțiuni trebuie date pentru fiecare expediție în parte, costurile pentru asigurarea Cargo „all risks” fiind suportate de către client.

9.4 Societatea de expediții nu răspunde dacă pierderea totală ori parțială sau, după caz, alterarea ori deteriorarea s-a produs din cauza:

- a) unor fapte în legătură cu încărcarea sau descărcarea bunului, dacă această operațiune s-a efectuat de către client;
- b) lipsei ori defectuoșității ambalajului, dacă după aspectul exterior nu putea fi observată la primirea bunului pentru transport;
- c) defectului ori inadecvării containerelor sau a altor unități de transport furnizate de client;
- d) expedierii sub o denumire necorespunzătoare, inexactă ori incompletă a unor bunuri excluse de la transport sau admise la transport numai sub anumite condiții, precum și a nerespectării de către client a măsurilor de siguranță prevăzute pentru acestea din urmă;
- e) unor evenimente naturale inerente transportului în vehicule deschise, dacă, potrivit dispozițiilor legii speciale sau contractului, bunul trebuie transportat astfel;
- f) naturii bunului transportat, dacă aceasta îl expune pierderii sau stricăciunii prin sfărâmare, spargere, ruginire, alterare interioară spontană și altele asemenea;
- g) pierderii de greutate, oricare ar fi distanța parcursă, dacă și în măsura în care bunurile transportate sunt dintre acelea care prin natura lor suferă, obișnuit, prin simplul fapt al transportului, o asemenea pierdere;
- h) pericolului inerent al transportului de animale vii;
- i) faptului că prepusul clientului, care însoțește bunul în cursul transportului, nu a luat măsurile necesare pentru a asigura conservarea bunului;
- j) unui act sau unei omisiuni a clientului sau a altei persoane decât societatea de expediții, care acționează în numele clientului sau de la care aceasta a preluat marfa;
- k) depozitării în aer liber, dacă acest mod de depozitare a fost agreat de client;
- l) faptelor sau acțiunilor care nu pot fi atribuite societății de expediții (ex. forță majoră, condițiile atmosferice, grevă, blocare a traficului, carantină, stare de război/asediu etc);
- m) furtului/talhariei/pirateriei, dacă au fost luate toate diligențele necesare privind protecția mărfii;
- n) întârzierii livrării mărfurilor, exceptând situația când s-a convenit de comun acord în mod diferit în scris;
- o) pierderilor indirecte sau colaterale, cum ar fi, fără însă a se limita la, pierderea profitului sau pierderea pieței;
- p) oricărei alte împrejurări prevăzute prin lege specială.

Articolul 10 – Asigurări

10.1 Societățile de expediții încheie polița de asigurare a răspunderii contractuale. Această poliță acoperă răspunderea ce îi revine societății de expediții pentru pierderea, avarierea sau distrugerea totală sau parțială a mărfii, precum și pentru alte pierderi financiare legate de expediție (de depozitare, de limitare a pagubelor, de redirecționare a mărfii etc) produse între momentul luării în primire a mărfii pentru expediție și momentul predării ei destinatarului, dacă avarierea, pierderea sau cheltuielile sunt consecința culpei proprii sau a subcontractanților angajați în executarea transportului.

10.2 În cazul în care marfa este asigurată printr-o poliță de asigurare Cargo „all risks” încheiată de societatea de expediții în numele și la solicitarea clientului, clientul înțelege suportarea costurilor cu emiterea asigurării, aceasta fiind încheiată în interesul său. În caz de daună, se consideră că societatea de expediții și-a îndeplinit obligațiile odată cu avizarea daunei către asigurător, la cererea clientului. Gestiunea ulterioară a dosarului de daună se poate face de către societatea de expediții doar în baza unor instrucțiuni ferme din partea clientului și pe riscul și costurile acestuia din urmă.

10.3 Societatea de expediții este îndreptățită la un tarif administrativ separat de prima de asigurare și, evident, suplimentar față de tariful de transport, pentru a încheia asigurarea Cargo „all risks”, a gestiona plângerile și orice alte sarcini administrative în legătură cu plângeri și evaluări.

Articolul 11 – Depozitare și Transporturi speciale

11.1 Alegerea locației pentru depozit (propriu sau al unei terțe părți) revine societății de expediție. În cazul unui depozit al unei terțe părți, societatea de expediții trebuie să informeze clientul în scris și imediat despre societatea care asigură depozitarea, indicându-i adresa, iar în cazul unei recipise de depozit, să menționeze acest fapt pe recipisă.

11.2 Clientul are dreptul de a inspecta depozitul. Obiecțiile sau plângerile despre depozitarea bunurilor trebuie să fie făcute imediat. În cazul în care clientul nu își exercită dreptul la inspecție, acesta renunță la toate drepturile de obiecțiune împotriva depozitării, atâta timp cât alegerea depozitului este conformă cu diligența comercială obișnuită a unei societăți de expediții.

11.3 Accesul la depozit este garantat doar clientului, în timpul orelor normale de lucru ale societății de expediții și doar în prezența sa.

11.4 În cazul în care clientul manipulează bunuri (ex. luarea de eșantioane) societatea de expediții poate solicita ca numărul, greutatea și starea bunurilor să fie inspectate împreună cu clientul. Dacă clientul nu este de acord cu acest lucru, societatea de expediții va fi exonerată de orice răspundere pentru pagubele descoperite mai târziu, cu excepția cazului în care prejudiciul nu a fost în mod clar cauzat de manipularea bunurilor de către client.

11.5 În cazul unor discrepanțe de inventar, societatea de expediții are dreptul de a echilibra deficitul și surplusul aceluiași produs.

11.6 În cazul unor transporturi speciale (mărfuri perisabile, animale vii, mărfuri periculoase), societatea de expediții va pune la dispoziția clientului informațiile necesare executării transportului, variantele de transport, tarif, asigurări etc, pe baza cărora clientul să poată conveni, în cunoștință de cauză, contractul de expediție.

11.7 Dacă mărfurile speciale pun în pericol alte bunuri, proprietăți, mediu, oameni sau reprezintă o sursă potențială a oricăror daune, societatea de expediții va fi îndreptățită să acționeze și să se ocupe de marfă astfel încât să reducă sau să elimine astfel de pericole, pe riscul și costul clientului, dacă acesta nu reușește să comunice adecvat instrucțiuni în termen de două zile de la informarea făcută de către societatea de expediții, sau într-un alt termen stabilit în scris.

Articolul 12 – Vămuri

12.1 Societatea de expediții poate prevedea în contractul de expediții și operațiunile de comisionar în vamă, dacă posedă autorizațiile legale, sau poate angaja un comisionar în vamă. Pentru această activitate societatea de expediții trebuie să respecte toate cerințele legislației vamale aplicabile, să convină în scris cu clientul garanțiile necesare și prezentarea documentelor prevăzute de lege.

12.2 Pentru această activitate, clientul datorează tarifele convenite între părți, pe lângă taxele prevăzute la pct. 6.8.

Articolul 13 – Documente și formulare FIATA

13.1 FIATA a creat câteva documente și formulare pentru a stabili un standard uniform de utilizat de către expeditorii din întreaga lume. Acestea sunt: FBL – FIATA Multimodal Transport Bill of Lading, FWB – FIATA Multimodal Transport Waybill, FCR – Forwarder's Certificate of Receipt, FCT - Forwarder's Certificate of Transport, FWR – FIATA Warehouse Receipt, SDT – Shipper's Declaration for the Transport of Dangerous Goods, SIC – Shipper's Intermodal Weight Certification, FFI – FIATA Forwarding Instructions.

13.2 Documentele și formularele FIATA pot fi utilizate doar de către membrii organizațiilor naționale ale societăților de expediții (USER).

13.3 În România documentele și formularele FIATA sunt tipărite și distribuite de USER, care este autorizată în acest scop de FIATA. USER ține evidența documentelor distribuite, având responsabilitatea folosirii acestora în scopul pentru care au fost emise.

13.4 Documentele și formularele FIATA, precum și modul lor de utilizare, sunt descrise pe pagina de internet a USER și într-o broșură ce este pusă la dispoziția membrilor.

Articolul 14 – Condiții de plată

14.1 Plata transportului și a celorlalte servicii se face de către client pe baza facturii emise de societatea de expediții. Termenul de achitare a sumelor facturate este cel prevăzut în contractul de expediții/comanda de transport, dar nu poate depăși termenele legale.

14.2 Toate sumele de bani datorate de client vor fi plătite fără deduceri sau amânări în contul oricărei pretenții de daune.

14.3 Pentru întârzierea plății, clientul datorează penalități de 0,15% din valoarea sumei, pentru fiecare zi de întârziere, dacă nu s-a convenit altfel între părți.

Articolul 15 – Dreptul de gaj și dreptul de retenție

15.1 Societatea de expediții va deține un drept general de gaj și de retenție asupra mărfurilor și asupra oricăror documente aferente acestora, pentru orice sumă de bani datorată în orice moment societății de expediții de către client, inclusiv taxele de depozitare pentru retenția mărfurilor și orice costuri aferente recuperării acestora, și poate exercita respectivul drept în orice manieră rezonabilă pe care o consideră de cuviință.

15.2 Dreptul de retenție încetează dacă cel interesat consemnează suma pretinsă sau oferă retentorului o garanție suficientă.

Articolul 16 – Forța majoră

16.1 Părțile contractante nu vor fi răspunzătoare pentru neexecutarea la termen și/sau în mod necorespunzător, total sau parțial, a oricăreia dintre obligațiile care îi incumbă, dacă

neexecutarea obligației respective a fost cauzată de un eveniment imprevizibil la data încheierii contractului și ale cărui consecințe sunt de neînlăturat de partea care îl invocă.

16.2 Partea care invocă forța majoră este obligată să aducă la cunoștința celeilalte părți, imediat și în mod complet, producerea acestuia și să ia toate măsurile care îi stau la dispoziție în vederea limitării consecințelor respectivului eveniment.

16.3 Cazurile de forță majoră exonerează societatea de expediții, pe durata lor, de obligațiile ce sunt afectate de aceste circumstanțe. În aceste cazuri, societatea de expediții sau clientul au dreptul de a rezilia contractul, chiar dacă acesta a fost parțial realizat. Dacă societatea de expediții sau clientul solicită rezilierea contractului, societatea de expediții este îndreptățită la plata tuturor costurilor suportate de aceasta pentru executarea contractului până la data rezilierii acestuia.

16.4 Partea care a invocat forța majoră trebuie să facă dovada acesteia în termen de maximum 5 zile de la data încheierii acesteia.

Articolul 17– Reclamații

17.1 Reclamațiile izvorând din contractul de expediție se depun în formă scrisă, având anexate documente care să ateste conținutul reclamației (documente doveditoare).

17.2 Societatea de expediții trebuie să răspundă în termene rezonabile, dar nu mai mult de 30 de zile de la primirea reclamației cu documentația necesară.

17.3 Dacă reclamația este generatoare a unui litigiu, părțile vor încerca o soluționare amiabilă.

17.4 În lipsa unor prevederi contrare convenite, litigiile dintre client și societatea de expediții sau dintre aceasta și părțile îndreptățite legal, rămase nesoluționate pe cale amiabilă, sunt de competența organelor judecătorești din localitatea unde își are sediul societatea de expediții. Se poate apela la arbitraj, de preferință unul specializat în transporturi, dacă o clauză arbitrală a fost prevăzută expres în contractul de expediții sau dacă părțile agreează ulterior asupra rezolvării litigiilor dintre ele prin intermediul arbitrajului.

17.5 Raporturile juridice dintre societățile de expediții și clienți, generate din aplicarea acestor condiții generale, sunt reglementate de dreptul român.

17.6 Dreptul la acțiune izvorând din contractul de expediție se prescrie în termen de un an socotit din ziua predării bunurilor la locul de destinație sau din ziua în care ar fi trebuit să se facă predarea lor, cu excepția dreptului la acțiunea referitoare la transporturile care încep sau se termină în afara Europei, care se prescrie în termen de 18 luni.

Aceste Condiții Generale au fost aprobate de Adunarea Generală a Membrilor din 6 mai 2021.